

яким способом її особисто, на її місцезнаходження чи місце проживання».

Проте вважається недоцільним пов'язування моменту, до якого можливо зробити відклик оферти, з моментом її одержання. Цей момент потрібно пов'язати з тим часом, коли адресат дізнався або повинен був дізнатися про її одержання. Також доцільно законодавчо розмежувати терміни «скасування» та «відкликання» оферти [3]. Слід доповнити ч. 1 ст. 225 ГК України положенням про те, що до складу збитків мають входити додаткові витрати, котрі виникнуть у майбутньому, якщо підставою їх є угоди, які були укладені до того, коли особа дізналась або повинна була дізнатись про порушення контрагентом договору і за умови, що запобігти цим витратам сторона не може [1]. Крім того, вважається за доцільне надати сторонам право самостійно визначати можливість стягнення моральної шкоди за порушення договору, не обмежуючись випадками, коли це передбачено законом. Обмеження можливості стягнення пені лише при порушенні грошових зобов'язань вважається не зовсім виправданим, оскільки використання триваючої неустойки є можливим також при негрошових зобов'язаннях. Тому пропонується зняти обмеження можливості використання пені виключно в грошових зобов'язаннях.

Література

1. Господарський кодекс України (зі змін. та допов.) від 16.01.2003 № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.
2. Бервено С.М. Проблеми договірного права України: монографія / С.М. Бервено. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 392 с.
3. Цивільний кодекс України (зі змін. та допов.) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
4. Господарське право України: навч. посіб. / за заг. ред. С.В. Несинової. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 564 с.

УДК 346.545/546(477)(043.2)

Чорна М.В., аспірантка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Центральноукраїнський державний педагогічний університет
В. Винниченка, м. Кропивницький, Україна

ЩОДО ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НЕДОБРОСОВІСНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ В УКРАЇНІ

Виходячи з елементарних логічних переконань: де існує ринок, там є конкуренція, адже вона є важливою складовою механізму ринкової економіки. Етимологічно термін «конкуренція» походить від латинського

слова *conkuregere* - зіштовхуюсь [1, с. 57]. Конкуренцією є протистояння різних суб'єктів господарювання з метою досягнення своїх цілей. Даний вид економічних відносин доцільний тоді, коли виробники товарів виступають самостійними незалежними суб'єктами. Таким чином, вона проявляється, як суперництво між учасниками ринкового господарства за кращі умови виробництва, купівлі та продажу товарів.

Позитивним явищем для становлення та розвитку економіки є добросовісна конкуренція. Такий вид економічних відносин державна не тільки дозволяє, а і підтримує та захищає на законодавчому рівні. Добросовісні учасники ринку витрачають свій час та кошти на здобуття ділової репутації, розробку та втілення нових технологій, схилення споживачів до використання товарів з їх торговою маркою.

Проте, існує і таке негативне явище в сучасній економіці, як недобросовісна конкуренція. О. Безух визначає, що недобросовісна конкуренція – це антиконкурентні дії суб'єктів господарювання, пов'язані із порушенням чинного законодавства, торгових правил та звичок, прав на інтелектуальні продукти, вимог добропорядності і справедливості шляхом вчинків, здатних викликати змішування відносно підприємства, продукції або діяльності конкурента, ввести громадськість в оману, дискредитувати конкурента [2, с. 5].

Відносини, пов'язані з захистом від недобросовісної конкуренції, регулюються Законами України «Про захист від недобросовісної конкуренції», «Про захист економічної конкуренції», «Про Антимонопольний комітет України», «Паризькою конвенцією про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року», міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, іншими актами законодавства, виданими на підставі законів чи постанов Верховної Ради України.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» недобросовісну конкуренцію визначено як будь-які дії у конкуренції, що суперечать правилам, торговим та іншим чесним звичаям у підприємницькій діяльності [3].

Конкретний перелік дій, які можуть визначатись, як недобросовісна конкуренція у вітчизняному законодавстві є невичерпним. У музеї антимонопольного комітету України створений розділ «Недобросовісна конкуренція», де представлені її наочні приклади. Так, луцьке ТОВ «Віва» було оштрафоване антимонопольним комітетом на 30 тисяч гривень за недобросовісну конкуренцію щодо корпорації «Ferrero». Якбуло встановлено комітетом, ТОВ «Віва» виготовляло та реалізовувало батончики «Бонутті» та «Бенітто» в упаковці, яка імітує оформлення шоколадного батончика «Kinder Bueno», виробництва корпорації «Ferrero». Ще одним прикладом недобросовісної конкуренції є випуск Севастопольським заводом шампанських вин шампанського «Rafaell», яке

оформлено точно так, як і відомі цукерки «Rafaello». Коли у магазинах таке шампанське з'явилося на одній полиці з популярними цукерками, антимонопольний комітет оштрафував підприємство на суму 1 млн. грн. [4]. Подібних прикладів є безліч, тому, на нашу думку, законодавство України щодо регулювання недобросовісної конкуренції потребує вдосконалення шляхом детального законодавчого закріплення окремих її форм та відповідальності за їх порушення.

В чинному КУпАП статтею 164-3 передбачена відповідальність за недобросовісну конкуренцію, проте науковці в галузях господарського та адміністративного права все частіше висловлюють думки щодо необхідності передбачення КУпАП відповідальності про будь-які можливі форми недобросовісної конкуренції. Тобто, в КУпАП потрібно надати визначення недобросовісної, перелік усіх її відомих форм та передбачити за них відповідальність.

Щодо кримінальної відповідальності, то положень щодо зловживання у сфері конкуренції не існує. Відсутність таких положень у законодавстві України використовується різними суб'єктами господарювання.

Підтримуємо думку О. Мельниченка стосовно того, що результатом подальшого розвитку законодавства «Про захист від недобросовісної конкуренції» має бути укладення Правил професійної етики учасниками усіх стратегічно важливих конкурентних ринків держави. Це б посприяло більш активному правозастосуванню [5, с. 145].

Таким чином, ми вважаємо, що проблема недобросовісної конкуренції є нагальною в умовах сьогодення. Законодавство України потребує негайного удосконалення шляхом більш детального закріплення окремих форм недобросовісної конкуренції, призначення за них відповідальності та прийняття спеціальних правил професійної етики для усіх сфер господарської діяльності. На законодавчому рівні потрібно створити такі умови, за яких було б не вигідно порушувати правила добросовісної конкуренції. Саме це базові заходи для вдосконалення системи захисту інтересів суб'єктів господарювання від недобросовісної конкуренції в Україні

Література

1. Борисенко З.М. Основи конкурентної політики: підруч. – К.: Таксон, 2004. – 704 с.
2. Безух О.В. Захист від недобросовісної конкуренції у сфері промислової власності: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.04 / О.В. Безух. – Донецьк, 2001.
3. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/236/96-вр>
4. Журнал «Віче» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal>

5. Мельниченко О. Як боротися з недобросовісною конкуренцією? / О. Мельниченко // Юридичний журнал. – 2007. – № 4(58) – С. 43-45.

УДК 346.1:346.3(043.2)

Шелкова І. А., Стуканець І. В., студентки,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Слободська І.А., старший викладач

ЩОДО УКЛАДЕННЯ ПОПЕРЕДНЬОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ДОГОВОРУ

Незважаючи на значний науковий доробок, залишається необхідність детального вивчення й аналізу нормативно-правових актів, які здійснюють регулювання сфери договірних відносин у господарському обороті.

Інститут попередніх договорів у сучасній юридичній практиці використовується досить широко, однак водночас правове регулювання цих правовідносин досить слабе, що зумовлює виникнення великої кількості суперечок щодо їх укладення.

Спочатку варто зазначити, що правова природа попереднього договору постає з його визначення. Норма Господарського кодексу України встановлює, що за попереднім договором суб'єкт господарювання зобов'язується в певний строк, проте не пізніше одного року з моменту укладення попереднього договору, укласти основний господарський договір на умовах, передбачених попереднім договором [1].

Як постає з аналізу цих норм, попередній договір не створює для сторін будь-які матеріальні права та обов'язки, крім одного зобов'язання – укласти впродовж узгодженого терміну певний тип цивільно-правового договору на заздалегідь визначених умовах.

На практиці першим спірним аспектом, що виникає під час укладення попереднього договору внаслідок недостатнього правового регулювання, є визначення форми такого договору щодо нерухомого майна та необхідність його нотаріального посвідчення.

Як відомо, під час реалізації об'єктів нерухомості обов'язковим вважається укладення договору в письмовій формі з подальшим нотаріальним посвідченням і державною реєстрацією. Також звернемо увагу на положення ст. 220 Цивільного кодексу України: «Якщо сторони домовились щодо всіх істотних умов договору, що підтверджується письмовими доказами, і відбулось повне чи часткове виконання договору, проте одна зі сторін ухилилась від його нотаріального посвідчення, суд може визнати такий договір дійсним. У цьому разі подальше нотаріальне